

Nieuwsbrief 11 - mei 2008

Inhoud:

Landelijk	HOVO symposium Lof der Leeftijd Horizon verbreding voor werkenden door prof. Eric Bleumink
Van de HOVO's	Nieuwe zomercursussen 20 jaar samenwerking Groningen - Oldenburg Jan Sniijders lezing in Groningen Uitwisseling Seniorenakademie Leipzig en HOVO Utrecht In memoriam Piet Stelder
Van de Vrienden	Maagdenburgers op bezoek in Groningen 'Van oude Menschen..' uit SPES Rotterdam
Internationaal	AIUTA (Association International des Université du Troisième Age) EFOS (European Federation of Older Students at Universities)
Boeken	PC-handboek voor ouderen van Tineke Kranenborg
Mensen	Portret van een cursist en een docent
Agenda	

LANDELIJK NIEUWS

HOVO symposium Lof der leeftijd groot succes

Een leven lang leren is 'hot'

"Leer alsof je het eeuwige leven hebt, leef alsof je morgen zult sterven", benadrukt prof. dr. Jan Baars. Met schrijfster Helga Ruebsamen is hij een van de sprekers op het symposium Lof der leeftijd. Een leven lang leren is 'hot'. Net als bij de vorige twee symposia waren ook nu de kaarten binnen een paar dagen uitverkocht. Bijna 600 cursisten en andere bezoekers volgden lezingen en keuzeworkshops met als thema ouder worden.

[Lees verder](#)

[Herkomst inschrijvingen](#)

Win boek *Het nieuwe ouder worden?*

Win een van de twee exemplaren van het boek *Het nieuwe ouder worden* (t.w.v. € 29,50) van Jan Baars. Mail ons kort uw mening naar info@hovo-nederland.org over het symposium Lof der leeftijd of wat voor u de betekenis is van het nieuwe ouder worden. Reacties graag vóór 30 juni.

Horizon verbreding voor werkenden

Het hoger onderwijs voor ouderen kan zich in een groeiende belangstelling verheugen.

De cursisten komen omdat het leuk en boeiend is kennis en ervaring met anderen te delen en zich verder te ontwikkelen. Leren houdt de hersenen scherp en draagt bij aan de verbreding van de horizon. Zo blijven ze actief en bij de tijd. Het HOVO gaat nu aan de slag met horizon verbreding van oudere werknemers.

Het tij is gekeerd.

Vanaf de tachtiger jaren van de vorige eeuw zijn wij in Nederland er zo aan gewend geraakt dat ouderen moesten plaats maken voor jongeren. De heersende opvatting was ook dat scholing en educatie het best tot hun recht kwamen bij jongere werknemers. Er werd slechts mondjesmaat geïnvesteerd in 50 plussers. Ondertussen is duidelijk geworden dat de beroepsbevolking aan het krimpen is. Volgens het Centraal Plan Bureau de komende 30 jaar met ruim 10%. Dat komt door de daling van de geboortecijfers. De baby-boom generatie gaat bovendien de komende jaren met pensioen waardoor meer mensen stoppen met werken dan dat jongeren aan de slag gaan. Tekorten op de arbeidsmarkt dienen zich nu aan zoals met name in het onderwijs en de publieke sector. Jong talent wordt schaarser en ervaringsrijkdom van oudere werknemers kan niet worden gemist.

De bakens worden nu verzet. Werkgevers ervaren meer dan voorheen de noodzaak 50 plussers te motiveren langer door te werken. Leeftijdsbewust personeelsbeleid wint aan gewicht. Ondertussen wordt ook ingezien dat in oudere werknemers moet worden geïnvesteerd. Om 40 plussers lang fit te houden en om er voor te zorgen dat men niet vast roest of verzinkt in routine. Het staat natuurlijk vast dat actief en bij de tijd blijven een positieve invloed heeft op de inzetbaarheid en de productiviteit. Het bieden van reële ontwikkelingsmogelijkheden voorkomt dat oudere werknemers op een zijspoor terecht komen. Functie gerichte scholing alsook educatie die de horizon verbreedt is voor oudere werknemers een blijvende noodzaak geworden.

Het HOVO gaat met educatie voor oudere werknemers aan de slag.

De directie "leren en werken" van OC en W en SZW zet zich in om het tij te keren en stimuleert de opzet van projecten die bijdragen aan een klimaat waarin de ontwikkelingsmogelijkheden van oudere werknemers wordt vergroot. Deze directie zal dan ook graag zien dat het HOVO haar cursorisch hoger onderwijs voor ouderen ook geschikt maakt voor werkenden. Wij zullen daartoe met een aantal werkgevers in de publieke sector enige pilots uitvoeren.

Vries, 2 mei 2008

Prof Eric Bleumink

VAN DE HOVO'S

Zomercursussen

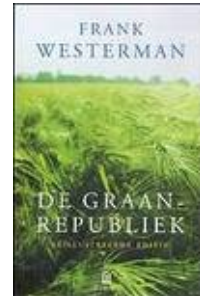
Deze zomer bieden verschillende HOVO's weer [zomercursussen](#) van enkele dagen aan, bestaande uit lezingen en/of excursies.

Groningen

Jan Sniijders lezing "De Graanrepubliek, tien jaar later"

De Seniorenacademie Groningen en Drenthe houdt ieder jaar een Jan Sniijders lezing ter nagedachtenis aan prof. Jan Sniijders, haar eerste voorzitter en pionier van het hoger onderwijs voor ouderen in Nederland. Dit jaar was Frank Westerman uitgenodigd als spreker. Zijn lezing had als thema "De Graanrepubliek, tien jaar later".

[Lees verder](#)

20 jaar samenwerking Groningen - Oldenburg

Op 1 april werd in de aula van de universiteit Oldenburg (Duitsland) het vierde lustrum van de samenwerking tussen de Senioren Academie Groningen en de Seniorenuniversität Oldenburg gevierd, op 22 april gevolgd door een gemeenschappelijke orgeltour door de Krummhörn (Oostfriesland).

In de afgelopen 20 jaar werden jaarlijks gemeenschappelijke cursussen en excursies georganiseerd met het doel de bevolkingsgroepen in de grensstreek dichterbij elkaar te brengen.

[Lees een bericht van het lustrum](#)

Utrecht

Uitwisseling met de Seniorenakademie Universität Leipzig.

De Seniorenakademie van de Universität Leipzig ontvangt van 6 tot 10 oktober 2008 een groep cursisten van HOVO Utrecht. Tijdens deze vijfdaagse studiereis maken de deelnemers diepgaand kennis met het leven in de eeuwenoude handelsstad Leipzig en haar bewoners.

Het programma vermeldt onder andere een ontvangst in het Rathaus (de oude burcht), bezoeken aan de Albertina-bibliotheek, de Thomaskirche (waar Johann Sebastian Bach begraven ligt), het stadsmuseum en het Zeitgeschichtliche Forum. Verder staan er een rondleiding door de historische binnenstad, lezingen over Leipzig, een dagexcursie naar Dresden, een gesprek met de Pfarrer van de Nikolaikirche over de rol die zijn kerk in 1989 speelde tijdens de 'Montagsdemonstrationen' en de Wende op het programma. Tenslotte is er ook tijd ingeruimd voor een gezellige avond met de gastvrouwen/heren. Afhankelijk van de mogelijkheden ter plaatse wordt een concert, bijvoorbeeld in het Gewandhaus, of een voorstelling in de Opera gepland.

Ter voorbereiding van de reis worden op 17, 19 en 22 sept. vijf colleges gegeven, waarvoor u kunt inschrijven zodra de cursusgids 2008-2009 is gepubliceerd.

In het najaar van 2009 bezoeken de 'Gastgeber' Utrecht.

In memoriam Piet Stelder

Op 21 januari j.l. overleed Piet Stelder, sinds 1 januari 2006 algemeen coördinator van HOVO Utrecht, op 54-jarige leeftijd. Nooit eerder in de geschiedenis van HOVO Utrecht is zoiets ingrijpends gebeurd. Elke dag herinneren we ons Piet, zijn stimulerende, tolerante omgang met de mensen met wie hij het nauwst samenwerkte. Maar ook met de Vrienden, de cursisten en docenten, de redactieleden van het Bulletin en van de Nieuwsbrief van HOVO-Nederland, en met zijn collega's van andere HOVO-instellingen in Nederland ging Piet om op een vriendelijke en tegemoetkomende manier.

[Lees verder](#)

Groningen

Maagdenburgers op bezoek

Wie enigszins bekend is in de wereld van de Senioren Academie en haar Vrienden, weet dat er op het vlak van de internationale uitwisseling o.m. regelmatige contacten bestaan met Seniorenstudenten uit Maagdenburg.

In april vorig jaar is een delegatie uit Groningen/Drenthe aldaar op bezoek geweest en nu, eind maart was de beurt aan Groningen om een groep van 17 mensen uit Maagdenburg te ontvangen.

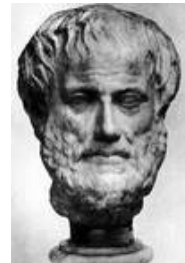
[Lees verder](#)

Rotterdam

Van oude mensen...

Het zal niemand ontgaan zijn dat het boekenweekthema afgelopen jaar 'Van oude mensen...' was. Opmerkelijk veel programma's over oude ouderen, en inderdaad, 'van oude mensen' klinkt ook vreselijk oud, ouderwets zelfs. Al eerder schreef Carolien van Bergen over de negatieve connotatie van het woord 'oud' (NRC Handelsblad, augustus 2007). Maar oude kaas, oude klare en oude kunst geven al aan dat het ook anders kan....

[Lees verder](#)

INTERNATIONAAL

AIUTA

Congres in Turijn

Het 24e wereldcongres van de 'Association International des Universités du Troisième Age' (AIUTA) was gepland van 25 t/m 27 september 2008 in Turijn (Italië) met het thema **"The Universities of the Third Age: "archives" of tradition and "testing grounds" for the future. The role of memory and of the relationship between the generations."**

Helaas gooiden de financiële en politieke perikelen in Italië roet in het eten. De financiële dekking kon niet op tijd worden verzekerd en het congres kan daarom pas in 2009 plaatsvinden.

We zal op 30 september 2008 een algemene ledenvergadering worden gehouden in Louvain-La-Neuve (België).

Voor verdere informatie zie www.aiuta.org.

EFOS

Project VECU

De European Federation of Older Students (EFOS) heeft een project opgezet dat moet leiden tot een *Virtueel Europees Cultuurcentrum (VECU)*, waarin Europese senioren zich verdiepen in gebruiken, gewoontes en tradities van hun land en hun bijdrage aan de Europese cultuur, om hier vervolgens met

andere senioren in Europa over van gedachten te wisselen. Informatie over het verloop van het project en de resultaten zullen gepubliceerd worden op een website en zo voor een groot publiek beschikbaar zijn. Voor dit project is subsidie aangevraagd in het kader van het Lerende Partnerschappen-programma Grundtvig van de EU.

De deelnemers aan het project zijn HOVO-instellingen in Nederland (Senioren Academie Groningen en Drenthe), Duitsland, Oostenrijk, Tsjechië, Slowakije en Polen.

Boeken

Wees niet bang voor de computer

Tineke Kranenborg

Oud röntgenlaborante Tineke Kranenborg, later werkzaam en thuis in de internationale verhuiswereld kwam een jaar of 10 geleden in aanraking met de PC. Gebaseerd op de uitgebreide aantekeningen die ze tijdens een cursus heeft gemaakt, heeft ze nu een duidelijk, maar vooral eenvoudig boek geschreven. Tineke Kranenborg heeft een goede weg gevonden om de angst voor de computer te leren beheersen die juist bij haar leeftijdgenoten (ze is bijna 80) toeslaat. Voor haar is het dagelijkse leven zonder PC niet meer mogelijk, maar wat belangrijker is: ze onderkent dat de PC een communicatiemiddel is waarmee we een nieuwe wereld kunnen ontdekken.

[Lees verder](#)

MENSEN

Een leven lang leren en lesgeven

Als apotheker was permanente bijscholing voor **Hans Poutsma (75)** onmisbaar. Toen hij tien jaar geleden met pensioen ging, vond hij bij de Senioren Academie precies wat hij zocht: colleges volgen, geen examens en een keur aan interessante cursussen. Professor **Wim Aerts (82)** is oud-hoogleraar Middel- en Nieuwgrieks aan de Rijks Universiteit Groningen en doceert aan de Senioren Academie Groningen en Drenthe ondermeer over Byzantium. "Ik geniet als de cursisten genieten en wil graag mijn kennis delen."

[Lees verder](#)

AGENDA

---

30 september	AIUTA algemene ledenvergadering in Louvain-La-Neuve (België)
9 – 10 oktober	EFOS vergadering in Kiel (Duitsland)
oktober/november	Regionaal symposium van de drie Noordelijke HOVO's in Zwolle
mei 2008	EFOS vergadering in Groningen

Verdere informatie over HOVO en de cursusprogramma's kunt u vinden op www.hovo-nederland.org

---

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat uw e-mail adres bij ons opgegeven is. Indien u onze nieuwsbrief niet langer wenst te ontvangen kunt u zich [hier](#) afmelden.

Reacties?

Indien u wilt reageren op deze nieuwsbrief kan dat via e-mail aan info@hovo-nederland.org met vermelding van het artikel waarop u reageert.